

Bijlage bij de reactie van het Koninkrijk der Nederlanden

Ad. paragraaf 27, vraag 4: relevante bepalingen in het Herziene Wetboek van Strafrecht van Curaçao:

De relevante bepalingen luiden als volgt:

Artikel 2:208

- 1. Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige werknemer of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
- 2. Met ten hoogste dezelfde straf wordt gestraft:*
  - a. de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;*
  - b. hij die, werkzaam in of ten behoeve van enige inrichting, waarin hij niet is opgenomen, ontucht pleegt met een persoon, die daarin wel is opgenomen; onder inrichting wordt mede verstaan een gevangenis, kindertehuis, weeshuis, ziekenhuis, psychiatrische inrichting of instelling van weldadigheid;*
  - c. hij die, werkzaam in de gezondheidszorg of maatschappelijke zorg, ontucht pleegt met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd.*

Artikel 2:209

- 1. Hij die het plegen van ontucht door zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige werknemer of ondergeschikte met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.*
- 2. Hij die, buiten de gevallen, genoemd in het eerste lid, het plegen van ontucht door een persoon waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.*
- 3. Indien hij van het plegen van een misdrijf als bedoeld in het eerste of tweede lid een gewoonte maakt, worden de op de feiten gestelde gevangenisstraffen met*

een derde verhoogd en worden de op de feiten gestelde geldboetes verhoogd naar de naasthogere categorie.

Artikel 2:210

1. De in de artikelen 2:196 tot en met 2:209 bepaalde gevangenisstraffen worden met ten hoogste een derde verhoogd en de op de feiten gestelde geldboetes worden verhoogd naar de naasthogere categorie, indien het feit wordt gepleegd door twee of meerdere verenigde personen.

2. De in de artikelen 2:196 tot en met 2:207 bepaalde gevangenisstraffen worden met ten hoogste een derde verhoogd en de op de feiten gestelde geldboetes worden verhoogd naar de naasthogere categorie, indien de schuldige het feit begaat tegen zijn kind, een kind over wie hij het gezag uitoefent, een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte.

3. Indien een van de in de artikelen 2:197 tot en met 2:204 en 2:208 omschreven misdrijven zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, wordt de op het feit gestelde gevangenisstraf met de helft verhoogd en wordt de op het feit gestelde geldboete verhoogd naar de naasthogere categorie.

4. Indien van een van de in het eerste lid omschreven misdrijven levensgevaar voor een ander te duchten is en het feit iemands dood ten gevolge heeft, wordt levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.

Artikel 2:211

Bij veroordeling wegens een van de in de artikelen 2:196 tot en met 2:209 omschreven misdrijven, kan de ontzetting van de in artikel 1:64, eerste lid, onderdelen a, b en c, vermelde rechten worden uitgesproken.

Titel XX

Mishandeling

Artikel 2:273

1. Mishandeling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

2. Mishandeling gepleegd met gebruikmaking van wapenen, als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de Wapenverordening 1931, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.

3. *Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
4. *Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
5. *Met mishandeling wordt gelijkgesteld opzettelijke benadeling van de gezondheid.*
6. *Poging tot overtreding van het eerste lid is niet strafbaar.*

Artikel 2:274

1. *Mishandeling gepleegd met voorbedachten rade wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
2. *Mishandeling gepleegd met gebruikmaking van wapenen, als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de Wapenverordening 1931 en met voorbedachten rade, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
3. *Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
4. *Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie.*

Artikel 2:275

1. *Hij die aan een ander opzettelijk zwaar lichamelijk letsel toebrengt, wordt, als schuldig aan zware mishandeling, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie.*
2. *Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twintig jaren of geldboete van de vijfde categorie.*

Artikel 2:276

1. *Zware mishandeling gepleegd met voorbedachten rade wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste achttien jaren of geldboete van de vijfde categorie.*

2. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier en twintig jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 2:277

1. De in de artikelen 2:273 tot en met 2:276 genoemde gevangenisstraffen worden met een derde verhoogd:

- a. ten aanzien van hem die het misdrijf begaat tegen zijn moeder, zijn vader, zijn echtgenoot of levensgezel, zijn kind, een kind over wie hij het gezag uitoefent of een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin;*
- b. ten aanzien van hem die het misdrijf begaat tegen een persoon, die aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid is toevertrouwd.*
- c. indien het misdrijf wordt gepleegd tegen een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening;*
- d. indien het misdrijf wordt gepleegd door toediening van voor het leven of de gezondheid schadelijke stoffen.*

2. Indien op het misdrijf een tijdelijke gevangenisstraf van ten hoogste twintig jaren of meer is gesteld, wordt levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren opgelegd.

Artikel 2:278

Indien een misdrijf strafbaar gesteld in de artikelen 2:275 en 2:276, is begaan met een terroristisch oogmerk, kan levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren of geldboete van de vijfde categorie worden opgelegd.

Artikel 2:279

De samenspanning tot het in artikel 2:276 omschreven misdrijf, te begaan met een terroristisch oogmerk, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 2:280

Zij die opzettelijk deelnemen aan een aanval of gevecht waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld, worden, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de bijzondere door hem bedreven feiten, gestraft:

1. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie, indien de aanval of gevecht alleen zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft;

2. met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie, indien de aanval of gevecht iemands dood ten gevolge heeft.

Artikel 2:281

Bij veroordeling wegens een van de in deze titel omschreven misdrijven, kan de ontzetting van de in artikel 1:64, eerste lid, onderdelen a, b en e, vermelde rechten worden uitgesproken.

Ad paragraaf 29, vraag 9: onverwijld wetgeving aannemen waarmee alle vormen van mensenhandel strafbaar worden gesteld.

Artikel 286f Wetboek van Strafrecht van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

1. Als schuldig aan mensenhandel wordt met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie gestraft:

1. degene die een ander door dwang, geweld of een andere feitelijkheid of door dreiging met geweld of een andere feitelijkheid, door afpersing, fraude, misleiding dan wel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie of door het geven of ontvangen van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap over die ander heeft, werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen;

2. degene die een ander werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

3. degene die een ander aanwerft, medeneemt of ontvoert met het oogmerk die ander in een ander land ertoe te brengen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling;

4. degene die een ander met een van de onder 1° genoemde middelen dwingt of beweegt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar te stellen dan wel onder de onder 1° genoemde omstandigheden enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar stelt;

5. degene die een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling of zijn organen tegen betaling beschikbaar te stellen dan wel ten aanzien van een ander

enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van die handelingen of zijn organen tegen betaling beschikbaar stelt, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

6. degene die opzettelijk voordeel trekt uit de uitbuiting van een ander;

7. degene die opzettelijk voordeel trekt uit de verwijdering van organen van een ander, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat diens organen onder de onder 1° bedoelde omstandigheden zijn verwijderd;

8. degene die opzettelijk voordeel trekt uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling of de verwijdering van diens organen tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

9. degene die een ander met een van de onder 1° genoemde middelen dwingt dan wel beweegt hem te bevoordelen uit de opbrengst van diens seksuele handelingen met of voor een derde of van de verwijdering van diens organen.

2. Uitbuiting omvat ten minste uitbuiting van een ander in de prostitutie, andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen of verplichte arbeid of diensten, slavernij en met slavernij of dienstbaarheid te vergelijken praktijken.

3. De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien:

1. de feiten, omschreven in het eerste lid, worden gepleegd door twee of meer verenigde personen;

2. de persoon ten aanzien van wie de in het eerste lid omschreven feiten worden gepleegd, de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt.

4. De feiten, omschreven in het eerste lid, gepleegd door twee of meer verenigde personen onder de omstandigheid, bedoeld in het derde lid, onder 2°, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren of geldboete van de vijfde categorie.

5. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, wordt gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.

6. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten de dood ten gevolge heeft, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd.

7. Artikel 261 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2:239 en 2:240 Wetboek van Strafrecht van Curaçao

In het herziene Wetboek van Strafrecht van Curaçao is het artikel inzake mensenhandel flink uitgebreid in vergelijking met het oude artikel 260 van het Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen.

Het huidige artikel 2: 239 bevat behalve seksuele exploitatie ook andere doeleinden van handel, zoals arbeid of diensten, slavernij of met slavernij vergelijkbare praktijken en verwijdering van organen. Daarnaast zijn de gevangenisstraffen bijgesteld.

Iemand die zich schuldig maakt aan mensenhandel kan worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste 9 jaar. Iemand maakt zich schuldig aan mensenhandel indien hij, o.a.:

- A. een ander onder dwang, geweld, afpersing, fraude, misleiding, misbruik van uit feitelijke verhouding voortvloeiend overwicht, werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt met het doel om de persoon uit te buiten;*
- B. een ander aanwerft, meeneemt of ontvoert met het doel de ander in een ander land ertoe te brengen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een ander tegen betaling;*
- C. een ander aanwerft, vervoert, etc., dwingt of beweegt zich beschikbaar te stellen dan wel door middel van afpersing, fraude, etc., handelingen onderneemt, waarvan hij weet of kan vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van arbeid of diensten;*
- D. een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een andere tegen betaling;*
- E. voordeel trekt uit de uitbuiting van een ander.*

De relevante bepalingen luiden als volgt:

Artikel 2:239

1. Als schuldig aan mensenhandel wordt met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie gestraft:

a. hij die een ander door dwang, geweld of een andere feitelijkheid of door dreiging met geweld of een andere feitelijkheid, door afpersing, fraude, misleiding dan wel door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie of door het geven of ontvangen van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon te verkrijgen, die zeggenschap over die ander heeft, werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen;

b. hij die een ander werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

c. hij die een ander aanwerft, meeneemt of ontvoert met het oogmerk die ander in een ander land ertoe te brengen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling;

d. hij die een ander met een van de in onderdeel a genoemde middelen dwingt of beweegt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar te stellen dan wel onder de in onderdeel a genoemde omstandigheden enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van arbeid of diensten of zijn organen beschikbaar stelt;

e. hij die een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling of zijn organen tegen betaling beschikbaar te stellen, dan wel ten aanzien van een ander enige handeling onderneemt, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor beschikbaar stelt tot het verrichten van die handelingen of zijn organen tegen betaling beschikbaar stelt, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

f. hij die opzettelijk voordeel trekt uit de uitbuiting van een ander;

g. hij die opzettelijk voordeel trekt uit de verwijdering van organen van een ander, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat diens organen onder de in onderdeel a bedoelde omstandigheden zijn verwijderd;

h. hij die opzettelijk voordeel trekt uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling of de verwijdering van diens organen tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;

i. hij die een ander met een van de in onderdeel a genoemde middelen dwingt dan wel beweegt hem te bevoordelen uit de opbrengst van diens seksuele handelingen met of voor een derde of van de verwijdering van diens organen.

2. Uitbuiting omvat ten minste uitbuiting van een ander in de prostitutie, andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen of verplichte arbeid of diensten, slavernij en met slavernij of dienstbaarheid te vergelijken praktijken.

3. De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien:

a. de feiten, omschreven in het eerste lid, worden gepleegd door twee of meer verenigde personen;

b. de persoon ten aanzien van wie de in het eerste lid omschreven feiten worden gepleegd, de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt.

4. De feiten, omschreven in het eerste lid, gepleegd door twee of meer verenigde personen onder de omstandigheid, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie.

5. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, kan gevangenisstraf van ten hoogste achttien jaren of geldboete van de vijfde categorie worden opgelegd.

6. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten de dood ten gevolge heeft, kan gevangenisstraf van ten hoogste vier en twintig jaren of geldboete van de vijfde categorie worden opgelegd. Indien een van de in het eerste lid omschreven feiten zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft of daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, kan gevangenisstraf van ten hoogste achttien jaren of geldboete van de vijfde categorie worden opgelegd.

Artikel 2:240

Hij die zich schuldig maakt aan het gebruik maken van diensten van een slachtoffer van een feit als bedoeld in artikel 2:239, eerste lid, in de wetenschap dat die persoon gedwongen of bewogen wordt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van die diensten met een van de in artikel 2:239, eerste lid, onderdeel a, bedoelde middelen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.